

TRENDS IN SCIENCE AND PRACTICE OF TODAY

Proceedings of the XXIX International Scientific and Practical Conference

Stockholm, Sweden
July 26 – 29, 2022

UDC 01.1

The XXIX International Scientific and Practical Conference «Trends in science and practice of today», July 26 – 29, 2022, Stockholm, Sweden. 351 p.

ISBN – 979-8-88722-624-8

DOI – 10.46299/ISG.2022.1.29

EDITORIAL BOARD

<u>Pluzhnik Elena</u>	Professor of the Department of Criminal Law and Criminology Odessa State University of Internal Affairs Candidate of Law, Associate Professor
<u>Liubchych Anna</u>	Scientific and Research Institute of Providing Legal Framework for the Innovative Development National Academy of Law Sciences of Ukraine, Kharkiv, Ukraine, Scientific secretary of Institute
<u>Liudmyla Polyvana</u>	Department of Accounting and Auditing Kharkiv National Technical University of Agriculture named after Petr Vasilenko, Ukraine
<u>Mushenyk Iryna</u>	Candidate of Economic Sciences, Associate Professor of Mathematical Disciplines, Informatics and Modeling. Podolsk State Agrarian Technical University
<u>Oleksandra Kovalevska</u>	Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs Dnipro, Ukraine
<u>Prudka Liudmyla</u>	Odessa State University of Internal Affairs, Associate Professor of Criminology and Psychology Department
<u>Slabkyi Hennadii</u>	Doctor of Medical Sciences, Head of the Department of Health Sciences, Uzhhorod National University.
<u>Marchenko Dmytro</u>	PhD, Associate Professor, Lecturer, Deputy Dean on Academic Affairs Faculty of Engineering and Energy
<u>Harchenko Roman</u>	Candidate of Technical Sciences, specialty 05.22.20 - operation and repair of vehicles.
<u>Belei Svitlana</u>	Ph.D., Associate Professor, Department of Economics and Security of Enterprise
<u>Lidiya Parashchuk</u>	PhD in specialty 05.17.11 "Technology of refractory non-metallic materials"
<u>Kanyovska Lyudmila Volodymyrivna</u>	Associate Professor of the Department of Internal Medicine
<u>Levon Mariia</u>	Candidate of Medical Sciences, Associate Professor, Scientific direction - morphology of the human digestive system
<u>Hubal Halyna Mykolaiivna</u>	Ph.D. in Physical and Mathematical Sciences, Associate Professor

TABLE OF CONTENTS

AGRICULTURAL SCIENCES		
1.	Mammadova M.H., İsmailova G.I., Hasanova H.K. INFLUENCE OF EXPLANT TYPE ON CALLUS INDUCTION IN TOMATO LYCOPERSICON ESCULENTUM MILL IN VITRO	11
2.	Алиев М.М., Байрамова А.Г., Ибрагимова Л.Р. КАЧЕСТВО МОЛОКА ПРИ ПОЛУЧЕНИИ ЕГО В САНИТАРНЫХ УСЛОВИЯХ	15
3.	Зубковська В.В., Хижняк І.М. ГІДРОМОРФІЗМ ТА РОДЮЧІСТЬ ҐРУНТІВ	19
4.	Куріненко Г.А., Краснопольська О.В., Грициняк І.І., Сироватка Д.А. ОЦІНКА РЕПРОДУКТИВНИХ ПОКАЗНИКІВ ТА ОСОБЛИВОСТІ РАНЬОГО ОНТОГЕНЕЗУ РЕЦИПРОКНИХ ПОМІСЕЙ АНТОНІНСЬКО-ЗОЗУЛЕНЕЦЬКОГО ТА ГАЛИЦЬКОГО ВНУТРІШНЬОПОРОДНОГО ТИПУ УКРАЇНСЬКОЇ РАМЧАСТОЇ ПОРОДИ КОРОПА	23
ARCHITECTURE, CONSTRUCTION		
5.	Sverchkova S., Novikov S., Slipchenko V., Shalamova K. СТАН ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ МІСТ–ПОРТІВ В МІСЬКОМУ СЕРЕДОВИЩІ	29
ART HISTORY		
6.	Dolesko S. THE SIGNIFICANCE OF TRADITIONAL UKRAINIAN CLOTHING IN OFFICIAL EVENTS (ARTISTIC TRANSFER)	33
7.	Гусак В.А., Бай Ю.М. ОСОБЛИВОСТІ СУТНОСТІ ХУДОЖНЬОЇ ІНТЕРПРЕТАЦІЇ МУЗИЧНОГО ТВОРУ	36
BIOLOGICAL SCIENCES		
8.	Olefirenko D., Titova L. THE EXOPOLYSACCHARIDES YIELD OF T. VERSICOLOR IN SUBMERGED CULTURE	43

9.	Фокшей С.І. ДОСЛІДЖЕННЯ ВИДІВ ASCOMYCOTA В НАЦІОНАЛЬНОМУ ПРИРОДНОМУ ПАРКУ «ГУЦУЛЬЩИНА»	45
CHEMICAL SCIENCES		
10.	Zolotarenko A., Zolotarenko O., Rudakova E., Schur D., Chymbai M. STRUCTURES OF ALLOYS TYPE B19	49
11.	Zolotarenko O., Rudakova E., Zolotarenko A., Schur D., Chymbai M. PREPARATION OF CONSUMABLE COMPOSITE MATERIALS FOR 3D PRINTING OF FDM AND SLS TECHNOLOGIES BASED ON CARBON NANOSTRUCTURES	59
CULTUROLOGY		
12.	Бойчук Н.А. ПРАВОВІ ЗАСАДИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ АГЕНТСТВ В УКРАЇНІ	69
ECONOMIC SCIENCES		
13.	Fedun I., Pysklyvets V. BUSINESS DEVELOPMENT IN RURAL DISTRICTS OF UKRAINE	72
14.	Бережницька У.Б. ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ БІЗНЕС-СЕРЕДОВИЩА УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	74
15.	Казановський А.А., Васильконова Е.О., Кришталь Г.О. РОЛЬ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ В РОЗВИТКУ МАЛОГО БІЗНЕСУ	80
16.	Лозинська О.І. УЗАГАЛЬНЕННЯ ПІДХОДІВ ДО РОЗРОБКИ МАРКЕТИНГОВОЇ СТРАТЕГІЇ БАНКУ	83
17.	Трушкіна Н.В., Сербіна Т.В. МИТНА ЛОГІСТИКА У СИСТЕМІ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН: УТОЧНЕННЯ ТЕРМІНОЛОГІЇ	87

18.	Чаркіна Т.Ю., Задоя В.О., Орловська О.В. НЕОБХІДНІСТЬ ВПРОВАДЖЕННЯ ЦИФРОВИХ ПЛАТФОРМ В УПРАВЛІННЯ ПАСАЖИРСЬКИМИ ЗАЛІЗНИЧНИМИ ПЕРЕВЕЗЕННЯМИ	92
GEOLOGICAL SCIENCES		
19.	Ishkov V., Kozii Y., Chernobuk O., Pashchenko P., Lozovyi A. RESULTS OF CORRELATION AND REGRESSION ANALYSIS OF GERMANIUM CONCENTRATIONS WITH THICKNESS AND ASH CONTENT OF COAL SEAM C8B OF DNIPROVSKA MINE FIELD (UKRAINE)	95
LEGAL SCIENCES		
20.	Гусак А., Гусак Т. НОРМАТИВНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАНЯТЬ З ВОГНЕВОЇ ПІДГОТОВКИ	105
21.	Песцов Р.Г., Карнаух А.А., Макарова О.В., Кончаковська В.В., Жмур Ю.М. МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ЩОДО МІНІМАЛЬНОГО ВІКУ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ	111
22.	Сидоренко А.С. ЕПІДБЕЗПЕКА ЯК СКЛАДОВА НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ТРУДОВІ ВІДНОСИНИ	114
MANAGEMENT, MARKETING		
23.	Balium O., Fisenko T., Prodanchuk O. FEATURES OF COMMUNICATION TOOLS APPLICATION IN SPORTS ACHIEVEMENTS PROMOTION	117
MEDICAL SCIENCES		
24.	Bodnia I., Pokhil S. DIAGNOSTICS OF PROTOZOAL INTESTINAL DISEASES IN RESIDENTS OF THE NORTHEASTERN REGION OF UKRAINE	120
25.	Bodnia K., Bodnia I., Iurko K. ANALYSIS OF VARIOUS METHODS OF LABORATORY EXAMINATION OF THE POPULATION FOR BLASTOCYSTOSIS	124

26.	Ivanova N. THE CONCEPT OF COLLECTIVE TRAUMA IN UKRAINE. APPROACHES TO UNDERSTANDING	128
27.	Serheta I. RELATIONSHIPS BETWEEN INDICATORS OF MOTOR ACTIVITY AND CHARACTERISTICS OF ADAPTATION OPPORTUNITIES OF THE ORGANISM MODERN STUDENTS	131
28.	Гузенко Б.В. ЗАСТОСУВАННЯ СУЧАСНИХ ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ У ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ ШКОЛІ	134
29.	Дігтяр В., Садовенко О., Камінська М., Барсук О., Савенко М. ОСОБЛИВОСТІ ДІАГНОСТИКИ І ЛІКУВАННЯ ПАРАПРОКТИТІВ У ДІТЕЙ.	138
30.	Юсупова З.Ш. СОВРЕМЕННЫЙ ВЗЛЯД НА МОРФОЛОГИЮ НАДПОЧЕЧНИКОВ	143
PEDAGOGICAL SCIENCES		
31.	Aliyeva M.M. ORAL COMMUNICATION DEVELOPMENT IN FOREIGN LANGUAGE CLASSES	151
32.	Anichkina O., Romanyshyna L., Avdieieva O., Titov Y., Vilensky V. POSSIBILITIES OF USING A HOME EXPERIMENT IN DISTANCE LEARNING OF CHEMISTRY IN INSTITUTIONS OF GENERAL SECONDARY EDUCATION	154
33.	Barannyk S., Yekhalov V., Kravez O., Trofimov M., Barannik K. PROBLEM ISSUES OF PROVIDING MODERN HIGHER MEDICAL EDUCATION TO FUTURE SPECIALISTS AND WAYS TO OVERCOME THEM	162
34.	Gusak L. THE FIFTH STAGE OF THE RESEARCH WORK IN THIS FIELD OF ASSOCIATIONS	171

35.	Pasieka N., Semeniv I., Tiun L., Hariv N. PECULIARITIES OF CRITICAL THINKING OF YOUNG STUDENTS IN INFORMATICS CLASSES AT NEW UKRAINIAN SCHOOLS	173
36.	Tavat M. 21ST CENTURY SKILLS AND ITS PREFERENCES FOR EFL	178
37.	Yaremchuk O. THE TEACHER ROLE IN FORMING THE PROFESSIONAL CONFIDENCE IN MEDICAL STUDENTS	183
38.	Величко Н.В., Євграфова Н.І., Селезньова І.І. ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ВИКЛАДАННЯ МЕДИЧНОЇ ХІМІЇ У МЕДИЧНИХ ВУЗАХ	185
39.	Гелетто В.М., Карпенко К.О. СПОСОБИ ЗАПОБІГАННЯ ВИГОРАННЮ ІТ-ФАХІВЦІВ	188
40.	Кошарна Н.В., Матвієнко Ю.К. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНИХ ГРАМАТИЧНИХ НАВИЧОК УЧНІВ 3 КЛАСУ НА УРОКАХ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	192
41.	Кравченко О.В. ДИДАКТИЧНА ГРА ЯК СКЛАДОВА НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ	196
42.	Левченко Ф.Г. STEM-ОРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД І СОЦІАЛЬНО-ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ОСОБИСТОСТІ	199
43.	Сайковська В.В. ПСХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ НА НАВЧАЛЬНОМУ НАВЧАННІ	202
44.	Самаріна В. ІНТЕГРОВАНА МОВНА ДИДАКТИКА	206

45.	Цибанюк О.О. ПОПУЛЯРИЗАЦІЯ СПОРТУ ЯК ЧИННИК РОЗВИТКУ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ УЧНІВ РУМУНІЇ (КІНЕЦЬ ХІХ – ПОЧАТОК ХХ СТ.)	209
46.	Юденко О.В., Білоус А.С., Вінніченко К.В. АРТ-ТЕРАПІЯ НА ЗАСАДАХ ЕТНОПЕДАГОГІКИ ДЛЯ ОСІБ, З ОЗНАКАМИ ТРАВМИ ОСОБИСТОСТІ ВНАСЛІДОК ВІЙНИ В УКРАЇНИ	212
PHILOLOGICAL SCIENCES		
47.	Литвин О.О. АФОРИЗМІВ У МОВІ РОМАНУ ЛІНИ КОСТЕНКО «МАРУСЯ ЧУРАЙ»	222
48.	Малаш О. ПОВЕРНЕННЯ ДО УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ СЬОГОДНІ: КАТАЛІЗАТОРИ, ОСОБЛИВОСТІ, ПРАКТИЧНІ ПОРАДИ ВІД УКРАЇНЦІВ	229
49.	Товкайло Т.І., Довбня Л.Е. СУФІКС -ИК ТА ЙОГО ПОХІДНІ В АСПЕКТІ СУЧАСНОГО УКРАЇНСЬКОГО НАГОЛОШУВАННЯ	238
PHYSICAL AND MATHEMATICAL SCIENCES		
50.	Kelbakiani L. APPLICATIONS OF DERIVATIVES IN BUSINESS AND ECONOMICS	242
51.	Нуса А. L1 AND L2 LAGRANGE POINTS AND THE MOTION IN THE EARTH-MOON SYSTEM	245
52.	Саъдуллаев А.Б., Умиров А.П., Бобакулов З.А.Ў. ВЛИЯНИЕ КОНЦЕНТРАЦИИ ЭЛЕКТРОАКТИВНЫХ АТОМОВ ЦИНКА НА УСЛОВИЯ ВОЗБУЖДЕНИЯ АВТОКОЛЕБАНИЯ ТИПА ТЕМПЕРАТУРНО-ЭЛЕКТРИЧЕСКИЙ НЕУСТОЙЧИВОСТИ ТОКА (ТЭН)	253
53.	Юрченко І.В., Гуцуляк І.В. МЕТОД ПЕРЕХРЕСНОЇ ПЕРЕВІРКИ У МАШИННОМУ НАВЧАННІ	255

PSYCHOLOGICAL SCIENCES		
54.	Мельникова К.С., Митцева О.С. ПСИХОЛОГІЯ В ОБЛАСТІ ПРОФЕСІЇ ТЕСТУВАЛЬНИКА	259
55.	Серода О.Ю. ПРИЧИНИ ЗМІНИ ПРОФЕСІЙНОГО ВИБОРУ СТАРШОКЛАСНИКІВ	262
SOCIOLOGICAL SCIENCES		
56.	Олійник Г.М. ОРГАНІЗАЦІЯ ВОЛОНТЕРСЬКОЇ РОБОТИ В ЗАРУБІЖНІЙ ТА ВІТЧИЗНЯНІЙ ПРАКТИЦІ	269
TECHNICAL SCIENCES		
57.	Andrushchak I. ORGANIZATION AND STRUCTURE OF THE SYSTEM-OBJECT APPROACH AS THE BASIS OF GENERAL SYSTEMS THEORY	274
58.	Deryaev A.R. RECOMMENDATIONS FOR DRILLING FLUID FOR DRILLING A SECTION OF 295.3 MM OPEN HOLE DIRECTIONAL WELL	279
59.	Deryaev A.R. RECOMMENDATIONS FOR DRILLING FLUID FOR DRILLING A SECTION OF 215,9 MM OPEN HOLE DIRECTIONAL WELL	283
60.	Matkivskyi S. EFFECT OF GAS RECYCLING PERIOD ON THE ENHANCEMENT OF CONDENSATE RECOVERY	287
61.	Neroda T. STREAMLINING AND DISTRIBUTION THE RESEARCH RESULTS CONTENT IN COMPUTERIZED LEARNING EXPERIMENT ENVIRONMENT	291
62.	Sigarev E., Manukian T., Yeskov D. MELT BUBBLE BEHAVIOR IN A LADLE WITH THE USAGE OF ROTATING LANCE	298

63.	Yevseienko O. MICROCLIMATE CONTROL SCADA SYSTEM OF THE SHOPPING MALL PREMISES DEVELOPMENT	302
64.	Білюк І.С., Гуров А.П., Савченко О.В., Майборода О.В., Марченко А.В. СПОСІБ МОДЕРНІЗАЦІЇ ПРИВОДА ПОДАЧ ТОКАРНОГО ВЕРСТАТА	306
65.	Карпенко В.П., Любич В.В., Притуляк Р.М. ПАРАМЕТРИ ОЦІНЮВАННЯ ПРОДУКТІВ ПІДВИЩЕНОЇ БІОЛОГІЧНОЇ ЦІННОСТІ	311
66.	Корчак М.М. ОБІРУНТУВАННЯ СПОСОБІВ ОБРОБІТКУ ҐРУНТУ	315
67.	Лабуткіна Т.В., Перепелиця М.О. КОНЦЕПЦІЯ КЛАСТЕРУ КОСМІЧНИХ АПАРАТІВ З АДАПТИВНИМ ДО ЗМІНИ ЗАДАЧ ОРБИТАЛЬНИМ УГРУПОВАННЯМ ЯК СКЛАДОВОЇ СУПУТНИКОВОЇ ІНТЕРСИСТЕМИ	321
68.	Макаров В., Перов М., Каплін М. МОЖЛИВОСТІ ЗАЛУЧЕННЯ ГОРЮЧИХ СЛАНЦІВ ДО ЕНЕРГЕТИЧНОЇ ПАЛИВНОЇ БАЗИ УКРАЇНИ	331
69.	Приходнюк В.В., Надутенко М.В., Потапов Г.М., Глуховський В.М. ПІДХІД ДО ІНТЕРАКТИВНОГО ВІДОБРАЖЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ УСТАНОВ	334
70.	Рассомахін С.Г., Дегтяр І.О. МАТЕМАТИЧНА МОДЕЛЬ БІОМЕТРИЧНОЇ АВТЕНТИФІКАЦІЇ ПО ГОЛОСУ	337
VETERINARY SCIENCES		
71.	Дуда Ю.В., Прус М.П., Корейба Л.В. ВЕТЕРИНАРНО-САНІТАРНА ЕКСПЕРТИЗА ПРОДУКТІВ ЗАБОЮ КРОЛІВ, ХВОРИХ НА ЕЙМЕРІОЗ З РІЗНИМ РІВНЕМ ІНТЕНСИВНОСТІ ІНВАЗІЇ	345

ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНИХ ГРАМАТИЧНИХ НАВИЧОК УЧНІВ З КЛАСУ НА УРОКАХ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Кошарна Наталія Володимирівна,
канд. пед. наук, доцент, завідувач кафедри
іноземних мов і методик їх навчання
Педагогічного інституту
Київського університету імені Бориса Грінченка

Матвієнко Юлія Костянтинівна,
студентка другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності 013 «Початкова освіта»
Педагогічного інституту
Київського університету імені Бориса Грінченка

В останні десятиліття вітчизняна методика викладання іноземних мов зазнала значних змін, які диктуються зміною цільових орієнтацій, що полягають в основі сучасної іншомовної освіти. Особливого значення набувають питання, пов'язані з практичним застосуванням іноземної мови як засобу міжособистісного, професійного та міжнародного спілкування [7; 8; 9].

У зв'язку з цим пріоритетною метою навчання іноземних мов на сьогоднішній день є формування та розвиток іншомовної комунікативної компетенції, під якою розуміється «сформована здатність людини виступати як суб'єкт комунікативної діяльності спілкування». При цьому практичне володіння граматиною іноземної мови визнається базовим компонентом комунікативної компетенції.

У процесі забезпечення якості формування іншомовних граматичних навичок учнів 3 класу на уроках іноземної мови у початковій школі особлива роль належить вчителю [10; 12].

Варто звернути увагу, що важливим завданням під час навчання граматики іноземної мови є визначення зв'язку між граматичною навичкою та її мовленнєвою функцією, без якої знання граматичної форми залишається нереалізованим у процесі мовної діяльності, що значно зменшує можливості спілкування іноземною мовою через відсутність мовних засобів.

Зв'язок граматичної навички з її мовленнєвою функцією виникає лише в тому у випадку, якщо формування граматичної навички відбувається в умовах, які моделюють процес реального спілкування [4, с. 12].

Історія методики викладання іноземних мов свідчить про відсутність однозначного ставлення до граматики, що визначало специфіку того чи іншого методу, принципи та прийоми навчання. Роль граматичної теорії у викладанні

іноземних мов часто абсолютизувалася, а часом недооцінювалася або зовсім виключалася, що, безумовно, негативно впливало на результати навчання.

Вибір організаційно-методичних засад забезпечення якості процесу формування іншомовних граматичних навичок учнів 3 класу на уроках іноземної мови залежить від рівня мовної компетенції учнів, віку, цілей курсу, а також особливостей граматичного матеріалу. Тому на практиці вчитель, як правило, варіює використання тих чи інших методів [11].

Вибіркове використання методів імпліцитного та експліцитного підходів називається диференційованим підходом і є найбільш поширеним при навчанні граматики в сучасній школі. У початковій школі, особливо у 2-3 класах загальноосвітньої школи, граматичний матеріал запроваджується імпліцитно, без пояснення граматичних закономірностей [1, с. 5].

Сучасні навчально-методичні комплекси для початкової школи передбачають і комунікативний, і структурний метод під час роботи над граматичним матеріалом. Дитина засвоює граматичні явища в мовних зразках, які йому пропонує вчитель. Імпліцитний підхід, однак, не виключає усвідомлення учнями сенсу та значення засвоєваних форм. У 3-х класах початкової школи та в середній школі поряд з імпліцитними рекомендується використовувати індуктивні методи, оскільки у цьому віці активно формуються механізми мовної здогадки, а можливості логічного мислення, що розвиваються, і відносна простота граматичного матеріалу дозволяє учням самостійно виводити правила із контексту.

Практика показує, що засвоєння граматичного матеріалу у початковій школі доцільно проводити на наступних етапах:

- 1) пред'явлення мовного зразка (через аналіз та синтез граматичного явища);
- 2) тренування;
- 3) вживання у мові [3, с. 14].

Для всіх з перерахованих етапів характерним є виконання вправ, що відповідають їхнім цілям.

Так, на першому етапі засвоєння потрібно осмислення граматичного явища, з'ясування його змісту, форми та особливостей вживання. Для більш продуктивного засвоєння ознайомлення з новим граматичним матеріалом найчастіше здійснюється у навчально-мовленнєвих ситуаціях. Крім того, необхідно створювати певні умови з метою демонстрації форм і конструкцій як динамічних одиниць, що грає певну функціонально-комунікативну роль процесі спілкування.

На другому етапі відбувається тренування граматичного матеріалу та формування граматичних мовних навичок.

На третьому етапі реалізується остаточне оформлення граматичних навичок та мовних умінь у учнів. На цьому етапі вправи, передусім повинні мати комунікативну цінність.

У навчанні граматичного аспекту мови наочність використовується на всіх етапах формування граматичних навичок. Опанувати граматику означає навчитися застосовувати відповідні правила практично. Знання правил передбачає практичну діяльність, оскільки тільки через їх діяльність можна

засвоїти. Опора на правила забезпечує безпомилкову мову, що дуже важливо у період формування навичок оволодіння іноземною мовою [5, с. 23].

Тренування з метою формування граматичних навичок у молодших класах з урахуванням принципу наочності відбувається через умовно-мовні та мовні вправи, що супроводжуються різними видами наочності: таблицями, схемами та символами, схематичними або звичайними малюнками. У мовних заняттях, які передбачають рішення комунікативних завдань, вживання граматичного матеріалу стимулюється ситуацією, яка оснащується опорами граматичного характеру, що дозволяє керувати мовною поведінкою учнів [6, с. 38].

Як показує досвід у процесі навчання молодших школярів іноземним мовам, використання символів та структурних формул полегшує учням як засвоєння, і запам'ятовування граматичних явищ, оскільки дозволяє наочніше уявити їх компоненти. Методика використання опорних схем зовсім не виключає, а швидше навпаки – передбачає розвиток активної мисленнєвої діяльності учнів молодшої школи, в чій основі закладено єдність синтетичної та аналітичної форм мислення. Такі символічні наочності дають дітям можливість швидко згадувати вивчені фрази, мовні кліше та невеликі речення, що, у свою чергу, сприяють формуванню граматичних навичок та їх активному використанню у мові [2, с. 20].

Ще один приклад забезпечення якості процесу формування іншомовних граматичних навичок учнів 3 класу на уроках іноземної мови на основі принципу наочності. Таким чином, підсумовуючи все сказане вище, приходимо до висновку, що саме наочність, як один із принципів навчання, передбачає вивчення матеріалу на основі живого та безпосереднього сприйняття навчальних явищ, навчального процесу, засобів впливу або їх зображень, які учні повинні засвоювати за планом, і саме наочність є найбільш дієвим методом формування граматичної компетенції як засобу іншомовного навчання молодших класів.

Отже, процес забезпечення якості процесу формування іншомовних граматичних навичок учнів 3 класу на уроках іноземної мови носить поетапний характер. Врахування принципів функціональності мовних одиниць, ситуативності та мовленнєвої активності вимагає введення мовної завдання на всіх етапах роботи над граматичним матеріалом за рахунок використання умовно-мовленнєвих та мовленнєвих вправ.

Список літератури:

1. Бех П. О., Биркун Л. В. (2019) Концепція викладання іноземних мов в Україні. *Іноземні мови*. №2. С. 3-8.
2. Веніг Н. (2020) Мовленнєва культура учнів. *Обдарована дитина*. № 4. С. 18-20.
3. Гордєєва А. И., Кулик С.І. (2018). Формування англомовної лексичної компетентності молодших школярів з використанням карт пам'яті. *Іноземні мови*. № 2. С. 13-18.
4. Зубко М. М. (2021) Роль індивідуальних особливостей учнів під час навчання іншомовного усномовленнєвого спілкування. *Англійська мова та література*. 2021. № 8 (18). С.12-14

5. Коваленко О. Я. (2019) Концептуальні зміни у викладанні іноземних мов у контексті трансформацій іншомовної освіти. *Іноземні мови в навчальних закладах*. № 2. С. 20-24.
6. Малієнко В. (2017) Навчальна діяльність – як діяльність спілкування. *Іноземні мови в навчальних закладах*. №1. С. 37-41.
7. Котенко О.В. (2013) Раннє навчання іноземних мов як чинник комунікативно-психологічної адаптації особистості у мовному просторі. *ДВНЗ "Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди": Тематичний випуск «Вища освіта України у контексті інтеграції до європейського освітнього простору»*. Додаток 1 до Вип. 31, Том 3 (45), 341-349.
8. Руднік Ю. В. (2018) Підготовка вчителів початкової школи до застосування інноваційних технологій навчання іноземних мов (дис.канд.пед.наук). Київський університет імені Бориса Грінченка. Київ, Україна. 338 с. Режим доступу до ресурсу: <https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/24652/pdf>
9. Kotenko, O., Kosharna, N., Holovatenko, T. (2020). Pre-Service Primary School Teacher's Foreign Language Training by Means of Using Innovative Technologies. *International Perspectives on Creativity in the Foreign Language Classrooms: Monograph*. Nova Science Publishers, *International Perspectives on Creativity in the Foreign Language Classrooms*. Newly Published Books, Nova, Special, 257-280. ISBN: 978-1-53618-085-5
10. Solomakha, A., Kosharna, N. (2020). Preparation of future teachers for using digital technologies in the process of early foreign language teaching. *Educological discourse*, 3 (30), 107 – 122. <https://doi.org/10.28925/2312-5829.2020.3.8>
11. Terletska L. (2021). The use of ICT in foreign language teaching of future primary school teachers. *Topical Issues in the Humanities: Intercollegiate Collection of Scientific Papers of Young Scientists of Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University*, 33 (2), p. 319 – 323. DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863.2/33.215897>
12. Udovychenko, L., Kuminets, N., Stadnik, O., Kosharna, N., & Petryk, L. (2021). *The use of blended learning technology in the training for students of pedagogical specialties*. *Revista on line de Política e Gestão Educacional*, 25 (3), p. 2258-2271. <https://doi.org/10.22633/rpge.v25i3.15958>